

LOUISE WINDFELD-HØEBERG

Af samme forfatter:

Iscenesætteren, 2005

Louise Windfeld-Høeberg
Perfektalibi.dk

Roman

dk4 media

Perfektalibi.dk

© 2007 Louise Windfeld-Høeberg

1. udgave

Redaktion: Birte Hasner, Steen W. Pedersen & Stig H. Hasner

DVD-redaktion: Stig H. Hasner, Rasmus Hundsbæk,

Sune Palshøj & Steen W. Pedersen

Omslag: Fie Kamilla Hansen

Bogen er sat med Dante

og trykt hos Nørhaven

ISBN: 978-87-91658-13-6

www.dk4media.dk

Veronica

Veronica sidder på en hvid plastikstol på taget af en otte etagers bygning og drikker en meget forbudt dåseøl.

Flere af etagerne under hende står endnu kun som rå betonskeletter uden døre og vinduer og med ledninger, der som tørstige, søgende trærodder stikker ud gennem væggene. Kun de nederste to og den allerøverste etage er beboet.

Hun deler ottende sal med fire andre korttidsudsendte. Hver har de et lille værelse, og de deles om et mikroskopisk spisekøkken, hvor de må spise i hold. Der er kun plads til, at tre personer kan sidde ned på samme tid.

I begyndelse søgte hun tilflugt heroppe på taget, når klaustrofobien nede i lejligheden tog kvælertag, eller hun blot trængte til privatliv. Men som tiden er gået, har hendes besøg øverst oppe fået et helt andet, uegoistisk formål.

Hun kan knapt skimte stjernerne og en forsigtig nymåne, selv om det er skyfrit. Det uigennemsigtige aftenmørke over Khar-toum er mættet af sandstøv og ligger som en tætsluttende tåge omkring hende og resten af byen.

Hun lukker øjnene og lytter til flyene, der letter på vej vestpå til Darfur. De er malet hvide, så de ligner FN's, men i stedet for nødhjælpsarbejdere, FN-ansatte eller fødevarer og medicin er disse fly lastet med bomber. I morgengryet vil de vende tomme tilbage efter at have smidt deres dødelige last et sted i ørkenen.

Veronica har selv besøgt landsbyer i Darfur, der er blevet angrebet, og hun har talt med flere flygtninge i de enorme lejre omkring El-Fasher, hvis huse er jævnet med jorden, og hvis familiemedlemmer er blevet dræbt. Men Sudans regering nægter hårdnakket, at de står bag luftbombningerne, selv om enhver ved, at de lyver.

Derfor er Veronica begyndt at tage notesbog og kuglepen med op på taget hver aften. Og i rollen som verdens selvudpegede, frivillige vidne, noterer hun, hver gang hun ser et fly forsvinde i mørket.

Om morgenen fortæller hun om sine iagttagelser til enhver, der gider høre, og sådan set også til dem, der helst vil være fri. Og på det seneste er hun begyndt at sende e-mails med afgangstidspunkter for flyene til Amnesty International i London.

Men i aften er det sidste gang, hun sidder der.

Veronica tager en tår af sin øl. Iskold Carlsberg på dåse. Tættere kommer man ikke forbudt luksus i Khartoum.

Alkohol er ulovlig her. Øl skal smugles ind fra Sydsudan, der efter fredsaftalen er blevet fritaget for sharialov. Men Veronica er yderst gode venner med et inspektionshold fra FN's politistyrke, der ofte rejser til Juba og tager øl med hjem.

Nordsudan er fanatisk med sit alkoholforbud. Der er ikke mange lande i verden, der, som man gør her, gennemlyser al bagage ved ankomsten til den internationale lufthavn, for at sikre sig at man ikke har en flaske et-eller-andet med ind.

Nedenunder står hendes kuffert utålmodigt og venter, pakket, lukket og låst, og det er kun et spørgsmål om timer, før hun er på vej væk.

Men først skal hun bruge den halve nat på at kæmpe sig gennem en af verdens mest besværlige, mest langsommelige og fuldkommen skilteløse lufthavne, hvor alt fortages med håndkraft, og selv bagagemærker og boardingkort skrives i hånden ved check-in. Hendes fly afgår klokken 03.40, så at møde frem ved midnat er absolut kun lige tids nok til at stå i kø og få ordnet alle formaliteterne.

Veronica sukker. Hun ville ønske, at hun kunne blive i Sudan, for her er rigtig krig, rigtige flygtninge, rigtige onde mænd og ægte

folkemord og lidelse. Det er til at tage og føle på. Her skal der gøres noget her og nu, kortsigtet, intensivt, massivt og handlekraftigt. Her viser Afrika en del af sig selv, der er let at forholde sig til. Og her føler hun for første gang i sit liv, at hun gør noget vigtigt.

Hun har analyseret sig selv sønder og sammen.

Er det mon det permanent forhøjede adrenalinniveau i hendes krop, hun er blevet afhængig af? Nyder hun at være i fare – i krig?

Er det de bredskuldrede, svenske politimænd med FN's lyseblå baretter, der har lejet lejligheden på 1. sal, og som kæmper om at være den, der byder hende på hemmelige øl og stir-fry med kylling og ikke forventer noget til gengæld andet end godt selskab?

Er det fordi, hun er forvirret over, at livet ikke er blevet det, hun forventede, og at hun derfor har hjernevasket sig selv i otte uger til at tro, at Darfur nu er hendes sag, hendes kamp, hendes krig?

Eller er det simpelthen bare en kombination af at få en tiltrængt pause fra livet som ulandsfrivillig i Zambia og samtidig endelig at føle, at man gør noget for dem, der trænger?

Hun har besluttet sig for at tro det sidste.

I Zambia er der ingen front, ingen opdeling i gode og onde. Her er kun mudrede problemer og velmenende planer for langsigtede løsninger, som ingen nogensinde vil følge til dørs. Zambia er grålige nuancer af ondskab og godhed, der gør det umuligt at gennemskue, hvem man kan stole på og blive venner med, og hvem man skal holde sig på afstand af. Og folk dør ikke af at blive skudt eller bombet, nej de dør af ting, man kunne forebygge forholdsvis let. Men de dør ikke desto mindre alligevel.

I mere end 40 år har den velmenende omverden forsøgt at hjælpe Zambia, men i dag er landet fattigere, end det var ved uafhængigheden i 1964. Det faktum plejede at holde Veronica vågen om natten, indtil flygtningene i Darfur og de natlige flyvninger fortrængte det for en tid.

Fra i morgen vil Veronica stille og loyalt arbejde videre for at udvikle Zambia uden at stille spørgsmål, mens hun forsøger at glemme, hvor vidunderligt det føles, når man er i gang med at redde verden. Det oplever hun nemlig kun meget sjældent i Zambia, og det kommer stadig bag på hende. For det var netop udsigten til at hjælpe andre mennesker, der for et år siden fik hende til at tage af sted til Afrika som udviklingsarbejder for Fokus Afrika, i daglig tale kaldet FA.

FA var ikke hendes første prioritering. Hun ville meget hellere ud som delegat for Røde Kors eller Læger uden Grænser, men Veronica havde ingen ulandserfaring, og derfor måtte hun tage til takke med tilbuddet fra FA om udstationering som frivillig udviklingsarbejder. Man kan nemlig ikke stille alt for store krav, når man ikke kun vil hjælpe, men samtidig er på flugt fra den pinlige og efterhånden ret sjældne arbejdsløshed hjemme i Danmark.

Heldigvis er det kun hende selv, der opfatter det som en delvis flugt. Alle de andre fra den gamle læsegruppe på antropologi misunder hendes Afrikaeventyr – i hemmelighed eller i fuldt udbrud – mens de arbejder som lærervikarer på det lokale gymnasium eller i personaleafdelingen i en virksomhed i et åndsforladt industrivarter i Ballerup.

Veronica havde drømt om at skrive Ph.d. i England eller rejse med National Geographic rundt i verden og give fotografierne uvurderlige råd, mens de i fællesskab lavede prisvindende foto-reportager fra ukendte stammesamfund. Det havde de vist alle sammen drømt om: hun selv, Anette, Christine, Bo, Natalie og Sara.

Der var selvfølgelig ingen af dem, der havde fået job, der bare havde tilnærmelsesvis noget med deres fag at gøre.

Den eneste, der stadig har sin faglige stolthed og identitet i behold er Anette, og det er kun fordi, hun ikke er færdig med sin hovedopgave endnu.

Veronica tømmer dåseøllen. Hun har været væk fra Danmark i et år nu. 10 måneder i Zambia og to her i Sudan, midlertidigt udsendt for en tysk nødhjælpsorganisation, som akut manglede arbejdskraft til at få deres hjælpeoperation i gang i flygtningelejrene i Darfur.

Det havde været svært at få fri hos FA for at tage til Sudan. I døgndrift havde kun presset på både hos Sven, der er chef for FA i Zambia, og hos hovedkontoret hjemme i København.

”Der er ikke tradition for den slags,” havde Sven gentaget i uendelighed, men til sidst havde hun fået lov.

Det hang nok sammen med, at FA således kunne nævne i den kommende årsrapport, at ”man også havde en medarbejder involveret på tætteste hold i hjælpeindsatsen i Darfur”. Det havde hverken Mellemløst Samvirke, IBIS eller nogen af de andre større ngo’er, man gerne sammenlignede sig med.

Da hun tog fra Zambia til Sudan, havde hun mest set det som en mulighed for at slippe væk fra både FA og – ikke mindst – fra Mads i en periode.

Mads er faktisk den diametrale modsætning af de svenske betjente nede på 1. sal, der forsyner hende med øl.

Mads er skolelærer, udsendt af FA, og hvis man spørger ham selv: Veronicas kæreste. Veronica ser anderledes på det. I ædru tilstand væmmes hun ved Mads’ ranglede krop. Hans grønne øjne er sky, og han lyster hendes mindste vink. Mads er enhver hundeejers drøm, og derfor enhver voksens kvindes mareridt. Og så er han nærmest skaldet på den utjekkede, fornægtende måde. Men på en ensom aften, en aften ladet med cikadesang, sprut og kolde øl, der så vidunderligt lammer de vitale centre i hjernen, kan Veronica alligevel ikke lade ham være. For han er diskret, serie-monogam og hiv-negativ, og så kan man ikke tillade sig at kræve mere af en hemmelig elsker, når man bor i Lusaka.

Men han vil selvfølgelig meget mere, end hun vil. Og til sidst kunne hun ikke trække vejret for ham. Sudanjobbet kom som sendt

fra himlen. De har kun talt i telefon sammen få gange, mens Veronica har været væk, og hun håber, at han har fundet en anden ejer, når hun kommer hjem. Eller om ikke andet noget andet at bruge sin tid på, måske er han endelig kommet i gang med at skrive.

Mads har drømt om at skrive en roman, lige siden han gik i gymnasiet, men indtil nu har han ikke skrevet noget ned. Det forhindrer ham nu ikke i at tale meget om den bog og at forholde sig til alle andres bøger og ikke mindst til avisernes boganmeldelser, som han altid er enig i, særlig hvis de er negative.

Mads har søgt ind på litteraturvidenskab seks gange, dansk fire gange og har været til optagelsesprøve på journalisthøjskolen tre gange, men han er aldrig blevet optaget nogen af stederne. Derfor er han blevet dansklærer, selv om han hader børn, for seminariet kunne han lige akkurat komme ind på med sin middelmådige studentereksamen.

Børn gør ham dårligt tilpas med al deres uforudsigelighed, og fordi de kommer i flok. Der er altid så mange af dem. Dem mod ham. Det er sådan, det er.

Heldigvis har han aldrig haft et almindeligt job som lærer. Hans erfaringer begrænser sig til hans praktik og til det halve år, han havde som speciallærer på nedsat tid for Damp-børn på en folkeskole i Kolding.

Det var egentlig gået bedre, end han havde frygtet, men det var jo også kun to-tre børn ad gangen, han skulle holde ud. Og der var jo ingen krav fra besværlige, ambitiøse forældre, om at deres umulige børn skulle have noget konkret ud af timerne. Nej, forældrene var bare lykkelige over, at han gad. Det samme var hans kolleger, der på den måde slap for Stefanie M., Niklas og Brian.

Seks måneder. Så kunne Mads ikke holde det ud mere. Så helere Afrika. Jobbet som informationsmedarbejder hos FA i Zambia er det tætteste på et drømmejob, Mads kommer i dette liv.

Veronica fatter plastikstolen og bærer den med ned i lejligheden. Fordelen ved at skulle tilbage til Zambia er, at hun får sit eget hus – og dermed et privatliv – igen. Ulempen er, at hun igen bliver presset ind i rollen som irriteret og frustreret på fuld tid, selv om hun ihærdigt forsøger at være nærmest umenneskeligt tålmodig, kulturelt følsom og tolerant. Lige meget hjælper det. Hun er og bliver gjort af et andet grundstof end resten af bistandsbumserne. For hvad er der egentlig i vejen med at vise de lokale, hvordan tingene skal gøres?

Ville man virkelig ødelægge noget ved det? Er man nødvendigvis neokolonialist, bare fordi man har en opskrift, der virker, som man gerne deler med afrikanere?

Ja, det er man åbenbart, hvis man spørger FA og de andre ”i miljøet”. Afrikanere skal nemlig have lov til at forsøge selv og lave en endeløs række af fejl og fadæser, mens man bare ser på. Man skal endelig ikke presse noget ned over hovederne på dem, på trods af at man faktisk ved, hvordan man kommer videre eller får løst problemerne.

Nej, lad dem endelig ikke komme i gang med den livsvigtige opgave det er at hjælpe de voldsramte kvinder på det nye center, Veronica er tilknyttet i Lusaka som FA's organisationskonsulent. Det er langt vigtigere, at ”processen ligesom får lov til at tage den tid, som sådan noget nu tager.” Så må de AIDS-syge, gennemtævede kvinder og deres døende børn bare vente, imens man bruger uger på at diskutere forskellige måder at tilrettelægge vagtplaner på. Det er så frustrerende, at Veronica nærmest dagligt har lyst til at skælde ud og smække med dørene.

Hun sætter havestolen ind på sit værelse, den kommende beboer vil nok kunne få glæde af den, og så hanker hun op i kufferten og svinger sin rygsæk over venstre skulder. Hun banker på alle dørene til de andres værelser.

”Så rejser jeg,” råber hun modstræbende, mens hun håber, at bilen er punkteret, flyet er aflyst, eller at FA's afdeling i Zambia er blevet nedlagt.

Men bilens dæk er fine, og flyet ser ud til at afgå som planlagt, så der er ikke andet at gøre end at lade sig opsluge i menneskehavet af mænd i hvide kjortler og kvinder med slør og børn ved hånden, der som hende er på vej væk til Nairobi, Bahrain, Dubai eller Kairo, og som i kaotiske bølger maser sig frem og tilbage inde i lufthavnsbygningen.

En brummen fra rygsækken varsler en tekstbesked. Veronica fisker mobilen frem og læser: *"Goodbye our beautiful Veronica. We are going to miss you. You forgot your lip-gloss. We will take turns sleeping with it. Love from 1st floor."*

* * *

Heldigvis er det chaufføren hos FA, Daniel, der henter hende i Lusakas internationale lufthavn – og ikke Mads, som hun ellers har frygtet hele vejen fra Nairobi.

Byen ligner sig selv, men den er mere grøn, end da hun tog af sted. Daniel læser hendes tanker.

"Regntiden begyndte tidligt. Det tegner godt for høsten," siger han tilfreds.

"Hvor er det godt," svarer Veronica og forsøger at mene det. Tag dig nu sammen. Det er da godt, hvis høsten bliver god, for maner hun sig selv. Vær nu lidt positiv og imødekommende.

"Mwauka bwajji?" siger hun til sikkerhedsvagten iført sit mest imødekommende smil ud af det åbne bilvindue, da Daniel svinger ind gennem porten til hendes hus, en mindre, hvidmalet bungalow.

Hendes hilsen på nyanja går for et almindeligt "Godmorgen", men betyder bogstaveligt talt "Hvordan er du vågnet?" – Hvilket er et fuldstændig malplaceret spørgsmål at stille til en nattevagt, der jo absolut ikke burde have sovet på sin vagt. Men det har han. Selvfølgelig har han det. Og han er tilsyneladende ikke blevet afløst endnu, selv om klokken er langt op ad formiddagen. Daniel hjælper hende ind i huset med bagagen.

"Vi ses senere på kontoret," siger han og smiler og forsvinder i den hvide Toyota Hradbody, med kæmpe FA-logo på siden, mægen til hendes egen, der står parkeret i garagen.

Solen brager ned, og det er allerede langt over 30 grader. Veronica ønsker for tusinde gang, at hun havde en pool, hun kunne hoppe i. Men det er "usolidarisk" og "sender nogle helt forkerte signaler til omverdenen". Man kan simpelthen ikke have en swimmingpool i haven, når man er udviklingsarbejder for FA.

At hendes lejede hus, som administrationschefen hos FA Line fandt til hende, koster mere om måneden end det hus, hun selv havde fundet (og som altså desværre havde en pool), er sådan set irrelevant. Det er nemlig et spørgsmål om principper.

Principper eller ej, det ville hjælpe på den tiltagende depression med en svømmetur. I stedet må hun nøjes med et vandsparende, muggent brusebad. Og det er ellers ikke fordi FA i solidaritetens og miljøets navn har presset hende til at installere en vandbesparende bruser. Det er derimod, fordi vandtrykket generelt er alt for lavt, rørene i hele huset er fuldstændig tilstoppede med druknede kakerlakker, og selve bruseren så forkalket, at en kompliceret bypassoperation sandsynligvis snart kommer på tale.

Det tager syv minutter at skylle shampooen ud af det halvlange, blonde hår.

På knagerne hænger fire håndklæder og venter, nystrøgne og velduftende. Selv om man er ulandsfrivillig med en månedsløn på 8000 kroner brutto, har man selvfølgelig rengøringsdame på fuld tid, der trofast vasker op, gør rent, sletter alle spor af misbrug ved at tømme askebægre og fjerne de tomme flasker, vasker tøj, stryger det og lægger det i perfekte stabler inde i skabene. På det område bliver det et helvede at flytte hjem til Danmark engang, tænker Veronica.

* * *

Veronica tager smutvejen gennem slumkvarteret Kalingalinga til FA's kontor, der ligger i det middelklasseagtige Kabulonga. En pige i forvasket, blå skoleuniform knæler ved vejsiden for at binde sin sko. Veronica slår et ukontrolleret sving med bilen for at undgå at ramme hende.

Kalingalinga er et godt, veletableret slumkvarter med røde, hullede jordveje med enorme vandpytter. Her ligger de små selvbyggerhuse af hjemmelavede, soltørrede cementmursten side om side på deres egen tilfældige, men velordnede måde.

Veronica holder i kø for at komme til at svinge til venstre, mens hun forsøger at få radioen til at fastholde BBC World Service på frekvens 98.0. Her handler det om strømforsyningen i Afghanistan. Der er kun elektricitet seks timer om dagen i Kabul. Synd for dem. Det er næsten ligesom i Afrika, men det er verden ligeglad med.

Uden for bilen foran et lille gråmalet hus sidder en kvinde ved en gul plastikvaskebalje med grumset vand og et grønt sæbestykke i hånden, som hun energisk gnider mod et slidt stykke stof. Hendes børn leger barfodede langs vejen med selvgjort legetøj: Biler bøjet i ståltråd med hjul skåret ud af øldåser og en fodbold af græstotter i en plastikpose.

De små, blå og hvide ti-personers busser – med langt flere passagerer, end der er siddepladser til – kører både i venstre og højre side af vejen og samler med dødsforagt pendlere op, hvor der end er mulighed for at holde ind til siden.

Små bjerge af byggesand og småsten er til salg, så langt øjet rækker i højre siden af vejen. En ung mand i hullet FC Barcelona trøje banker på hendes rude og holder en bedårende hundehvalp op.

”Very cheap,” råber han og opfordrer hende med fagter til at rulle vinduet ned.

Veronica ryster på hovedet.

Hundehvalpen skiftes fluks ud med en kasse enorme mango-frugter og en oppustelig badebold.

”Good price, madam. Got no money for food, madam.”

”Iyai. No thanks. Sorry!”

Hun svinger til højre forbi en børnehave og et værtshus, hvor en gruppe soldater venter på deres transport til kasernen uden for byen i selskab med flere ”unge, selvstændigt erhvervsdrivende kvinder”. Sådan har Veronica døbt byens mange prostituerede, der vel har verdens farligste job i betragtning af, at hver fjerde i Zambia er hiv-positiv. Pigerne smiler og svinger med deres plastikhåndtasker, mens de forsøger at holde balancen i de udtrådte sandaler med høje hæle i det dybe mudder. Soldaterne smiler også, mens de ryger cigaretter, tjatter til hinanden og sender indforståede blikke.

Hun svinger den hvide Nissan ind på parkeringspladsen foran FA's kontor. Første ugentlige fællesmøde i månedsvis. Hvor har hun været heldig.

* * *

Der er sat krus frem. Ingen af dem er ens. Heldigvis. Det ville være helt forfærdeligt. De fleste er misfarvede og har ringe af garvesyre som en gennemskåret træstamme i bunden og op langs kanten indeni. Sikke et held.

Her er nemlig en arbejdsplads, hvor man har travlt med at gøre verden bedre, og derfor er det helligbrøde, ja det er direkte småborgerligt, at forholde sig til tekрусenes forfatning. Også selv om de er så ulækre, at Veronica aldrig nogen sinde har drukket hverken te eller kaffe til et fællesmøde.

De fleste andre er allerede kommet og har sat sig om det lange træbord. Mads sidder yderst på bænken ved den ene langside og rykker sig tættere på Lærke, så der bliver plads til Veronica ved siden af ham. Der er en anden ledig plads i den modsatte ende af lokalet, helt uden for hendes rækkevidde. Hun sætter sig

pligtskyldigt ved siden af Mads, der har tungen ude af munden og logrer, lykkelig som altid.

”Jeg har savnet dig,” hvisker ham, og det løber koldt ned ad ryggen på Veronica.

”Godmorgen!” kommer det veloplagt og forstanderagtigt fra Sven, der er leder af FA.

”Godmorgen,” svarer flokken af medarbejdere som artige skoleelever.

”Velkommen tilbage til dig, Veronica,” siger Sven. ”Det er godt at have dig tilbage i flokken.”

”Tak,” siger Veronica og nikker bordet rundt. Hun vil gerne sige, at hun er glad for at komme tilbage, men ordene vil ikke lade sig forme i munden.

Hun kan pludselig mærke gråden presse sig på helt nede fra maven. Det her er bare helt forkert. Hun skal ikke sidde her. Hun skal ... alt mulig andet end dette her.

Det eneste, der forhindrer, at hun bryder sammen, er tanken om, at det snart er juleferie, og at hun skal til Danmark.

Veronica tvinger sig selv til at forfølge den tanke, mens hun diskret tørrer en tåre væk. Hvor ville det egentlig være nærmest hyggeligt, hvis de i stedet begyndte mødet med fællessang. En julesalme vil nok aldrig kunne komme på tale her i sekten, men så bare ”Juletræet med sin pynt”?

De har kun forsøgt at synge én gang før til fællesmøderne. Det var lige efter, Veronica var ankommet, hvor Lærke havde foreslået, at man lærte Zambias nationalsang.

”... Også for at sende et positivt signal til de lokalansatte her på sekretariatet!” som hun tilføjede i sidste halvdel af sin argumentation i plenum.

Sven, der har en fortid som lærer på en Tvind-skole, og som engang har lært at spille på guitar, syntes, at det var et fint forslag, og så var den beslutning taget.

*Stand and sing of Zambia, proud and free,
Land of work and joy in unity,
Victors in the struggle for the right,
We have won freedom's fight
All one, strong and free.*

De sang alle sammen med. Alle tre vers. Om nødvendigheden af voldelig kamp, om at enhed går forud for demokrati, og om Vorherre, den eneste ene sande Gud. Længere kunne man faktisk ikke komme fra FA's idegrundlag, men det var der selvfølgelig ikke nogen, der turde sige højt.

Der er heller ikke nogen, der siden har turdet forslå, at man synger en dansk sang. Danske sange er nemlig nationalistiske, og dem har Dansk Folkeparti for længst monopoliseret. Alene af den grund vil ethvert forslag i den retning blive skudt ned. Man kan ligeså godt spare sig selv for den ydmygelse, tænker Veronica og forsøger i stedet at høre efter, hvad Sven siger.

Det damper fra to store lertøjstepotter, der har selskab af en enkelt plettet termokande med kaffe af tvivlsom, lokal kvalitet. Lærke skænker moderligt i kopperne, der som stafetter sendes ned langs bordet. Veronica skuler til koppen, som Mads velmenende sætter foran hende.

”Lad mig starte med at fortælle om nyt her fra sekretariatet,” indleder Sven på engelsk, for at de lokale samarbejdspartnere, der så småt begynder at sive ind, også kan følge med.

At zambianere kommer for sent er i orden. Sådan er deres kultur. Det ligger i deres opfattelse af tid. Tiden er ikke lineær i Afrika, den er rund, og man kan spole frem og tilbage i den. Derfor er tid, der er gået, ikke tid, der er mistet. Tid kan ikke mistes i det hele taget, derimod kan tid sagtens indhentes igen både af en selv og af ens forfædre og af ens ufødte efterkommere. Alt det forstår og respekterer enhver FA'er, og på den baggrund er det selvfølgelig helt forståeligt, at de lokalansatte kommer for sent i vestlig forstand.

Hvis en af de danske udviklingsarbejdere gjorde det samme, ville man derimod blive kaldt til en kammeratlig samtale hos Sven.

Mødet trækker ud i det uendelige, fordi Lærke, der er tilknyttet en lokal fagforening, hvor hun laver ”organisatorisk udvikling”, bliver ved med at kræve, at der skal ansættes en ekstern konsulent, der kan hjælpe med at få det nye software op at køre.

Men det er der ikke råd til. Selvfølgelig er der ikke det. Pengene fosser ud af kassen. Det største, og fuldkommen unævnelige, problem er, at de lokale partnere og organisationer bruger deres bevillinger til andre ting end dem, de har fået dem til. Biler bliver brugt til privatkørsel. Der bliver udbetalt store beløb til uigenemskuelige mødegødselser og transportrefusioner og købt flybilletter og alt for dyre hotelophold.

”Vi er nødt til at finde en snarlig løsning!” Lærke vil ikke give op. Det kan Veronica godt lide. Lærke er den eneste, der ikke er bange for Sven. Men hun er også fra Esbjerg: Gammeldags socialdemokrat, tillidskvinde på fiskemelsfabrikken og enlig mor til tre drenge. Han kan bare komme an.

”Vi kan jo slet ikke bruge de computere, hvis ikke vi får løst problemet!” tordner hun.

Mads kommer med de forløsende ord:

”Kan man ikke søge om donorgepenge til den slags?” spørger han.

”Det er da værd at undersøge. Tak, Mads,” siger Sven. Lærke sætter sig og er tilsyneladende midlertidig tilfreds.

”Organisatorisk udvikling”. Gad vide hvad hun egentlig laver, tænker Veronica. Det er jo ret svært at udvikle noget, hvis man helst ikke må lave noget om. Eller kræve at folk kommer til tiden. Eller at de overholder en aftale eller budgettet for den sags skyld.

Veronica hvisker til Mads, at hun desværre ikke kan blive til frokosten bagefter. Hun skal nemlig til møde med lederen på

kvindecentret. Det er løgn. Men hellere lyve end spise nshima med en galoperende depression i selskab med Sven – og med Mads i dagslys.

FA er det eneste sted i Zambia, hvor udlændinge æder nshima frivilligt. Den tykke, papagtige majsgrød, der spises med fingrene, kan i bedste fald sammenlignes med pulverkartoffelmos, der har stået natten over.

Misforstået solidaritet smager aldrig særlig godt. Det kan føles rigtigt og nødvendigt på et bestemt tidspunkt, men godt smager det sgu aldrig.